

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:	
Egész évre	10 kor.
Hegyedévre	4 c
Helyben házas korva:	
Egész évre	20 kor.
Hegyedévre	5 c
Világra postán szállítva:	
Egész évre	24 kor.
Hegyedévre	6 c

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hetű és
Könyv utáni napok kivételével

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kérésre visszaküldi
vagy megőrésére nem vállalkozik.

Hirdetéseket és hirdetőket a
kiadóhivatalban intézendők.

Helyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, május 14.

A Szent István társulat nagygyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, május 14.

A Szent István társulat ma délelőtt tartotta közgyűlését Császa György kalocsai érsek elnökletével.

A fényes dísztermet zsúfolásig megtöltötték a világi és egyházi méltóságok, valamint a társulati tagok.

Jelen voltak: Szabó János, Firczak Gyula és Várossy Gyula megyés püspökök; Fehér Ipoly pannonhalmi főapát; Radnay Farkas, Párvy Sándor, Majorossy, Mayer felszentelt püspökök; Soós I. karmelita tartományi főnök; Kanter Károly apátplébános; Zundl Róbert, Valihora Agoston, Csajághy, Ruschrek, Komlóssy kanonokok; herceg Eszterházy Miklós, érgróf Pallavicini Ede, Zichy Nándor, János, Aladár grófok; Rakovszky István, Buzáth Ferencz, Simonyi Semadám Sándor, Ernst János képviselők stb.

Császa érsek elnöki megnyitója.

A közgyűlést Császa György kalocsai érsek nyitotta meg magas szárnyalású beszéddel. Utalt arra, hogy Vaszary Kolos hercegprímás az elnökletben akadályozva van. Indítványozta első sorban, hogy a pápát táviratilag üdvözzöljék. Felolvasta a távirat latin szövegét, melyet a jelenlevők háromszoros éljenzéssel vettek tudomásul. Császa érsek beszéde további részében kifejti, hogy a népek és társadalmak romlásának oka az Isten törvényeitől való

eltávolodás volt és a javulás és emelkedés csak akkor következett be, ha úgy a magán, mint a közélet visszatért az Istenhez. Szól ezután a Szent István társulat feladatáról, a mely nem más, mint a valódi tudomány népszerűsítésének, a hit igazságainak népszerűsítésével való összeköttetése. Örömet fejez ki a felett, hogy a társulat oly sikerrel végzi munkáját; óhajtja s kívánja, hogy jövőre fokozatos mértékben történjen az.

A választások.

Az éljenzés lecsillapulta után egyhangulag tudomásul vették az igazgatói, valamint a titkári jelentést.

Gróf Zichy Nándor, mint világi elnök jelenti, hogy áttérnek a választásokra és pedig először alelnököt választanak. Jelöli Giesswein Sándort, (perczekig éljenzés.) Komlóssy Ferencz drt és Jordán Károlyt. (Perczekig éljen Giesswein.)

Dr. Komlóssy kijelenti, hogy miután a hercegprímás más munkakört jelölt ki számára, a jelöltségtől visszalép.

Zichy Nándor gróf elrendeli a szavazást. Nagy szótöbbséggel Giesswein Sándort választották alelnökké.

Utána következett a titkári választás, melynek eredményeként dr. Notter Antal lett a Szt. István társulat titkára, ki már évek óta mint helyettes vezeti a titkári hivatal ügyeit a beteg Hummer Nándor helyett.

A múlt évi számadás helybenhagyása s az idei költségvetés megállapítása után a választmányt egészítették ki, melybe új tagokul megválasztották Acsay Antal dr., Békefi Remig dr., Erdősi Károly, Simon Iguác és Waller Gyula dr.

Az új alelnök.

Dr. Giesswein Sándor győri katonok, az új alelnök, európai híru nyelvtudós, kitűnő orientalista, magas műveltségű férfi, ki már nemzetközi kongresszusokon tiszteletet szerzett a magyar névnek s nagybecsű munkákkal gyarapította az irodalmat. A kath. egyleti élet terén pedig évek óta oly sikeres működést fejt ki, hogy méltán sokat várhat tőle a Szt. István társulat és a fővárosi kath. egyleti és hitélet. Gratulálunk a társulatnak a szerencsés választáshoz. Fogarassy, Ipolyi és Tárkányi örökébe minden tekintetben méltó férfi lépett.

A helyzet.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, május 14.

A szabadelvűpárt forrongása a külszin szerint elsimult. Széll miniszterelnök ma a folyosón beszélt Feilitsch báróval és számos képviselő jelenlétében kijelentette, hogy Feilitsch nyilatkozatának közzétételével az incidens el van intézve.

A szabadelvűpárt egyik beavatott embere, a ki Bánffy bárónak is baráti körébe tartozik, tudósítónknak ezt mondotta a helyzetről:

— A helyzet súlyos, de éppen e helyzet súlyos volta az az erő, a mely a szabadelvű pártot összetartja. A Feilitsch-incidens elmúlt, Tisza István gróf kilépése pedig légből kapott hír. Igaz csak az, hogy Tisza nyiltan hangoztatta azt a nézetét, hogy Feilitschet nem szabad fellépéseért a pártból kiüldözni, valamint a volt nemzeti pártiak fellépése sem vont

A „TISZÁNTÚL” TÁRCZÁJA.

Egy vasutromboló által megmentve.

Whitechurch Viktor után angolból L. I.

(Vége.)

Káromkodva terült el, estében nekivágta fejét a sinnek és ott feküdt elkábítva, mint egy kutya. A győzelem az enyém volt. De még egyebet is kellett tennem és nem volt veszteni való időm. A sinekről el kellett távolítanom a fákat s biztonságba helyezni foglyomat. Világosságra volt szükségem. Hirtelen lerohantam a töltésről, levettem biciklim lámpáját és visszasieltem.

Ekkor láttam ördögi tettének eredményét. Három régi talpfát kerített, melyek valószínűleg ott feküdtek a pályatest mellett, kettőt ezek közül hozzáerősített a sinekhez úgy, hogy csak pár láb volt közöttük, a harmadikat a kettő közé akarta illeszteni, hegyes szögben a vonat felé; — ez a mozdonyt kilökte volna a sinekből, romlást hozva maga után. — A harmadik talpfát elmozdítottam. — Aztán vettem a kötél-darabot, a melyet használni akart s kezeit hátra kötöttem, lábait is összefűzve. Ot elintézve, figyelmemet a másik két talpfára fordítottam; mikor a távolból London felől tompa zugás

hökkentett meg. Jön a vonat! A kötszégbeesés egy kiáltásával neki estem a köteleknek. Hiába. — Nem tudtam őket időre kibontani. — Zsebembe nyultam; — semmi. Késemet otthon hagytam. — Oh! Hát a vonatromboló kése? Hol van? Eh! tulsok időbe kerülne azt keresgélni a hosszú süben a töltés oldalán. — Borzadva néztem fel. Távolban a közeledő vonatnak lámpásai látszottak. Hogy állítsam meg? mig így kérdeztem önmagam, éreztem, hogy valami meleg csepeg balkaromból. — Odafordítottam a lámpást. — Vér, csepegő veres vér, a késejtette sebből, melyről megfeledkeztem.

Ah! Egy jó gondolat. Es azon óhajjal, hogy késő ne legyen, a kivitelhez fogtam. Kihuzva zsebkendőmet, hirtelen a sebem tettem. Három-négy másodperc alatt teleitta magát vérrrel. — Megint felpillantottam. — Oh, azok a világosságok mindössze fél mértföldnyire voltak tőlem. Gyorsan összehajtogattam a véráztatta zsebkendőt és lámpásom üvegje köré vontam. Heuréka. — Kezembem vörös lámpát tartottam. Bukdácsolva, futva, ugrálva rohantam a vonat felé az újonnan felfedezett vészjelzőt örülten lóbálva.

A két szem nagyobb és nagyobb lett, a zugás erősebb és közelebb. — Hát már sohasem állnak meg? — H! a sip. Egy sivitó hang az éjben, olyan, mint egy megrémített vadállat. Aztán a fékek surlódása és csikorgása,

egy csomó szikra, a mint a kerekék a sineken végig dörzsölődtek, egy lámpa világa arczomba és egy érczes hang a mozdonyról. »Mi az? Tudja ön, hogy a Silkminster-Expresst állította meg?« »Hála Istennek, hogy sikerült« felelém. Es aztán pár perczre minden elcsúszott elöttem — az izgatottság és vérveszteség sok volt nekem. Mikor magamhoz jöttem, az utasok álltak körültem és erősítőt adtak. — »Elcsúszott-e?« kérdém. — »Elcsúszott-e?« Hogyne csúszott volna! mondá a kalauz. Sőt nem is vagyunk hajlandók egyhamar elhocsátani. On egész csinosan megkötötte. — Szerencse, hogy ön megállított bennünket, minthogy több mint bizonyos, hogy nagy baj ért volna bennünket.

»De ez a legkülönösebb vészjelző, melyet valaha láttam. — Na de most aztán« — tevé hozzá »foglaljon ön helyet, a vonal már tiszta. S mit tehetünk önért uram?« »Megyek önökkel Silkminsterbe« felelém. »Ott lakom. És remélem, elviszik biciklimet is a nélkül, hogy fizetnék érte?« — Felvették gépemet az utról és egy első osztályú kocsiában visszautattam Silkminsterbe. — A kalauz, ki értett valamint a kötésekhez, bekötözte sebemet, mely igen könnyű volt.

Utazótársaim egyike, — mi igazán különös véletlen — a vonal igazgatója volt és neki elmeséltem, hogy hogy fogtam meg a vonatrombolót. — Szívvel gratulált nekem és

maga után pártállásukra nézve következményt.

Tizenkét munkás a pápánál.

Erdekes kihallgatást adott a pápa a napokban: nem veit rajta más részt, mint 12 német munkás. Hanem ez a tizenkét munkás nagy hatalmat képviselt: a német katolikus munkások egyetemét.

Növeli a kihallgatás érdekességét, hogy a 12 munkás a *Kölnische Volkszeitung* költésén járt Rómában, és pedig a következő hat egyet képviseltek:

Nyugat-Németország kath. munkásszövetsége;

Délnémet katolikus munkásszövetség;

Eszak és Kelet-Németország kath. munkásszövetsége;

Windthorsti kerületi kath. munkásegylet;

Német kath. munkásegylet;

Német birodalmi kath. legényegylet.

Ilyen szervezetük van a katolikus munkásoknak Németországban; s a katolikus közönség ilyen erőt tud adni egy katolikus lapnak Németországban.

Hol van még ettől a katolikus Magyarországon?

Finnek Magyarországon.

Az orosz cár hirdeti a békét és csinálja a háborút saját alattvalóival. A legderekből népét, a finnt irtoztatja atyai kancsukájával s a boldogtalan nép ezerszámra vándorol ki Amerikába.

Egy debreczeni lap igen életrevaló eszmét vetett fel ezzel kapcsolatban, amely eszmének érdemes volna propagandát csinálni. Nem kevesebbet indítványoz, mint hogy *irányítsuk a finn kivándorlást Magyarországra*. Az indokolásból érdemes a következőket átvenni:

Valósággal kínáló alkalom arra, hogy idegen, sőt ellenséges földre szakadt s a hazára már nagy részben elvesztett véreinket pótoljuk. Már az is nagy szerencse lenne, ha egyáltalán pótolni tudnók a kivándorlás okozta elgyengülésünket, hát még micsoda óriási szerencse lenne az ránk nézve, hogy egy magas mivelt-

mondta, hogy a társaság mindenesetre kifizeti a díjat. — »Bocsásson meg« mondtam »de kérhetem azt rögtön, jobban mondva két héten belül? Minthogy megvallva az igazat, ez a pénz mintha az égből pottyant volna le számomra. — A romlásról fog engem megmenteni. És csakugyan úgy történt. Egy héttel később képes voltam bemenni az üzletbe és a mérleget rendbehozni. Marth ur megrázta kezemet. »Nem kérünk semmiféle magyarázatot, hogy hogy történt a hiba, vagy hogy lett az helyrehozva. Mi csak reméljük, hogy a mi mostani bánásmódunk nem fogja akadályozni, hogy ilyesmi még egyszer előforduljon, mivel az esetben még oly hirtelen segítség, mint a mult heti, sem mentené meg önt. De mi bizunk benne, hogy a dolog örökre véget ért.« És így is történt. — Nem hiszem, hogy főnökeimnek panaszkodni volna én rá. És azon a napon, mikor láttam Berch Józsefet a nyugati vasut külső munkását a szolgálatból becstelentül elbocsátva és 7 évi fogházra ítélve az express vonat ellen intézett merénylet kísérlete miatt, önkéntlenül is köszönetet mondtam neki bensőmben, hogy megmentett engem a romlásról és visszaadott nekem mindent.

sé ü, velünk érző, testvérnéppel gyarapodnék nemzetünk, akikre mindig és mindenkor feltétlenül számíthatnánk, akik soha ellenségeinkké nem válnának.

A hazánk lakosságának nem csekély részét kitevő, ellenséges indulatu nemzetiségekkel szemben hatalmas egyensúlyt képeznének a finn betelepülők, de különösen segítségünkre lennének az esetleges magyar-orosz háború esetén. Nemzetünk eltipróival szemben kétség-telenül olyan elkeseredett harcosaink lennének, mint a lengyelek voltak a dicső emlékü szabadságharc alkalmával.

ORSZAGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

Budapest, május 14.

A tegnapi *Duna ünnepélyről* volt szó a képviselőház mai ülésének elején.

Holló Lajos a napirend előtt felszólalt és elpanaszolta, hogy tegnap este az egyik hadihajón a Gotterhaltét játszotta a katonabanda. Az ellen is tiltakozott Holló, hogy a miniszterelnök az állami tisztviselők küldöttségének tisztelegésekor bizalmi nyilatkozatokat rendelt meg a törvényhatóságoknál.

Szell Kálmán először a második kérdésre válaszolt. Kijelentette, hogy ő nem törvényhatósági, hanem állami tisztviselőkhöz szólt, ezek pedig nem befolyásolhatják a törvényhatóságok megnyilatkozását. Azt a beszédet, melyet a tisztviselőknél mondott, gyorsírók nem jegyezték és így az a kivonat, mely a lapokban megjelent, nem egészen hű. Ami a Gotterhaltét illeti, a tegnapi ünnep társadalmi ünnep volt, annak rendezéséhez a kormánynak semmi köze nem volt. Hogy egy hadihajón az ünnep megkezdésekor a Gotterhaltét játszották, abban semmiféle sértő szándék nem volt. (Zaj a baloldalon).

A katonazenekar a szabályzat szerint a Gotterhaltét játssza mindig, ha a király előtt megjelenik. Ez a Gotterhalte 100 éves intézmény. (Zaj a szélsőbaloldalon). Fohász és hódolat, mely itt Magyarországon nem az osztrák császárnak, hanem a magyar koronás királynak szól. (Folytonos zaj a szélsőbalon).

Mintán Holló Lajos állítólag félreértett szavait igyekezett magyarázni, a Ház áttért a napirendre, a *kvótabizottság* vitájára.

Bubó Mihály szintén a tegnapi ünnepélyről beszélt, a melyben a magyarokat két durva sértésben részesítette a katonabanda, mikor a Gotterhaltét játszotta. A nemzetet akarják provokálni, hogy állást foglaljon az uralkodóház ellen. A kvótáról szólva nem járul hozzá a bizottság megválasztásához. (Eljenzés a szélsőbalon).

Szünet.

Szünet után

Tomasics Miklós horvát képviselő azon támadásokkal foglalkozik, melyek az elvezék a horvát nemzetet illette. En a támadásban sértést látni nem akarok, mert nem akarok oltajat önteni a tűzre. Hosszan foglalkozik Pichler tegnapi beszédével, amelyet nagyon súlyos vádnak tart. Egy szempont mindig szent előttük. Es ez az a kapocs, mely Horvátországot Magyarországhoz fűzi a pragmatika szankció alapján. De együvé fűzi e két országot a történelmi mult és különösen a geográfiai helyzet. Szerinte a bajt orvosolni kell, nem pedig a forrását megmérgezni. Tény, hogy Horvátországban vannak zavargások, de forradalom nincs. A zavargások már egy hónapja tartanak s felszólalásával meg akarja világítani ennek okát. Két nagy baj van Horvátországban: rosszak a gazdasági viszonyok és rossz a nemzetiségi politika.

Régészeti és történelmi muzeum (Schlauch-park) nyitva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 8-5-ig 10 kr-ért. Kedden és csütörtökön d. u. 8-6 óráig 20 kr-ért. Más időben 50 kr.

Városi közgyűlés.

— Első nap. —

Szürke egyhangúsággal kezdődött tegnap délután Nagyvárad város törvényhatósági bizottságának közgyűlése. A többség a megnyitás után szállingózott a terembe.

A hosszú tárgysorozattól nem ijedtek meg a városatyák s megeredt az interpellációk árja. Bőségesen kijutott az építés alatt levő villamos világító-nak. Szokoly Tamás akasztófáknak nevezte a villamos vezetékek oszlopait.

Nagy szenzációt s részben kínos benyomást keltett dr. Friedländer Sámuel interpellációja egy szegény, szerencsétlen nevelő haláláról, aki egyik nagy gyár tulajdonosánál volt alkalmazva s megmérgezte magát. A helyett, hogy az orvos bejelentette volna az esetet, azt elhallgatta napokig, amíg a kórházba nem kellett vienni, ahol meghalt. Halála előtt itt kihallgatta a rendőrség, de a nyilvánosság elől elvonta, holott az ilyen esetek közlése a rendőri sajtóirodánál napirenden van.

Ez a helytelen eljárás adott tápot különféle hírekre.

Heves, a közgyűlés termébe éppen nem való jelenetek voltak az interpelláció alatt, Allitól az egész ügynek még folytatása lesz a közgyűlési termen kívül, illetve más forum előtt.

A tárgyak előterjesztésénél kisebb viták voltak. A kifizetett 64 ügyből 27-et tárgyalak le, de a hátralevők zöme már csekélyebb jelentőségű.

A közgyűlés lefolyása a következő volt:

Beöthy László főispán elnökölt jelen voltak:

Bozóky Béla, Csák Máté, dr. Hoványi Gyula, dr. Károly Irén, dr. Konrád Márk, dr. Molnár Imre, Nozák Rezső, Ováry Lajos, dr. Pác Sándor, Rácz Mihály, Schöpllin Agoston, Stark Gyula, Szokoly Tamás, dr. Altmann Jakab, Balogh Döme, Beczkay Lajos, Czeglédy Jeremiás, Déry János, dr. Grósz Menyhért, Halász Lajos, dr. Kecskeméti Lipót, Mihelyi Adolf, Milibák József, dr. Radó Ignác, Sulyok István, Stern Hermann, Széles Lajos, dr. Vuicskics Gyula, Weisz Károly, dr. Dési Géza, Feldmann Izidor, dr. Friedländer Sámuel, Gábel Jakab, dr. Kurländer Ede, Schwartz Antal, Szmetka György, Ullmann Sándor, Füchsl Mór, Frankl Lázár, Guttman József, dr. Gyémánt Jenő, Heringh Sándor, Janky József, Ländler Ferencz, Mihelyi Pál, dr. Mihelyi Lajos, Miszoley Barnabás, dr. Moskovits József, dr. Moskovits Miklós, Munk Jakab, Müller Salamon, Papp György, Pékánovics Imre, Rendes Vilmos, Révész Jakab, dr. Sonnenfeld Zsigmond, Steiner M. Albert, Szählender Károly, Ternyey Antal, Weiszlovits Adolf, Rimler Károly, Bordé Ferencz, dr. Istvánffy István, Eleméry Ferencz, Gerő Armin, Dús László, Tóth Márton, dr. Baróthy Akos, Kőszeghy József, Ragány János, Hegedüs Géza.

A közgyűlés megnyitása után a polgármester havi jelentését olvasták fel, a melynek adatait már közöltük.

Interpellációk.

A jelentéssel kapcsolatosan három bizottsági tag intézett interpellációt a polgármesterhez, illetve a főkapitányhoz.

Halász Lajos a villamos vasut építését sürgette. A sok huzavonáért a város is hibás. Hajlandó-e a polgármester a villamos vasut ügyét még e hónapban rendkívüli közgyűlés elé hozni s addig is, míg a vasut építése folytán a nappali üzem biztosítva lesz, gondoskodni arról, hogy az iparosoknak nappal villamos áramot szolgáltatson a város. Kérde továbbá, hogy miért késik a villamos üzem igazgatójának ki-nevezése. A villamos vezetékek felállítását kellene ellenőrizni az igazgatónak. — Másik interpellációja a Rhédey-kert feltűgyelő bizottságáról szólt. A város évenként 6000 koronát fizet a

lövészegyletnek a kertek gondozásáért, de a kert felügyelő-bizottság tagjainak nagyrésze elhalt vagy eltávozott. Hajlandó-e a polgármester odahatni, hogy a bizottság teljesítse szerződésbeli kötelességét?

Szokolay Tamás a villanyvilágítási oszlopok elhelyezése ellen szólott. Ezekkel az akasztó-fákkal eldizszenítik a várost. Ablakok, kapuk elé rakják. Nem látja-e szükségét a főmérnök, hogy az oszlopokat nagyobb gondossággal helyezzék el. Meg kell szüntetni ez állapotokat.

Dr. Friedländer Samu: A napokban Nagyváradon egy Vohlsläger Irma nevű kiskorú, külföldi honos hajadon erőszakos halállal mult ki.

Dr. Moskovits József: Omgilkos lett!

Dr. Friedländer Samu: nehéz kötelességet teljesít, midőn felszólal. A dolgot azért említi, hogy akinek senkije sincs, arra még nagyobb gondot kell fordítani a köznek. E halálesetből kifolyólag gyanúsították a rendőrséget, mert a rendőri sajtóiroda eltitkolta az esetet. Nyilatkozott a főkapitány, de olyan alakban, ami nem helyes. Minél több adatot kellett volna közölni, a közönség megnyugtatása végett.

Dr. Moskovits József felpattan s erős kifejezéseket mond a szónoknak.

Elnöklő főispán figyelmezteti a közbeszólót, hogy a szónokot nem engedi terrorizálni.

Dr. Friedländer Samu: Kötelessége lett volna a főkapitánynak, hogy a leány hozzátartozóit, vagy az ottani hatóságot értesítse a halálesetről s a dolgról. Nyolcz nap telt el a mérgezésről a halálozásig s elhallgatták a dolgot s csak az utolsó napokban vitték kórházba. Tisztán kell látni, mert az egész dolog nagyon homályosan lett a rendőrség által feltüntetve. Adatokát kér, világosságot akar. Ez alkalommal az is történt, hogy nem boncolták fel a szegény leányt, a rendőrség jegyzőkönyve alapján. Adatokat kér a főkapitánytól.

Elnöklő főispán kéri a főkapitányt, hogy konkrét adatok nélkül adjon felvilágosítást.

A polgármester válasza.

Rimler Károly polgármester kijelenti, hogy a villamvasuttra vonatkozólag a tárgyalások teljes nyíltsággal történtek. Az iparosok részére szükséges motorikus erő szolgáltatására adatok alapján csak később válaszolhat. A lehetőséghez képest gondoskodnak az iparosok részére erőátvitelről. A villamos telep igazgatóját, amíg a szabályrendelet jóváhagyva nincs, nem nevezhetik ki. Erre nézve a belügyminisztertől nyert figyelmeztetést. Reméli, hogy a szabályzatot rövid idő alatt helybenhagyják. — A lövészegyletet felhívták, hogy a terek gondozása tárgyában teljesítse kötelességét. — A villamos oszlopokat nem akasztófáknak, hanem a haladás jelvényének tekinti. A köz érdekében tűrjék el, a mi kis kellemetlenség van általa. Ha befestik az oszlopokat, másként mutatnak. Ahol kisebb bajok merülnek fel, azokat elhárítják.

A főkapitány nem nyilatkozik.

Gerő Armin: A rendőrség nem szorult a Friedländer védelmére. Büszkeséggel hivatkozhat arra, hogy a nagyvárad rendőrség renoméja az egész országban elsőmért. Sajnálja, hogy dr. Friedländer Sámuel kívánságát nem elégítheti ki s azokra a bizonyos már nagyon ismert nyílt levelekre nem adja meg a feleletet. A vádakra, amelyek alaptalanok, nem válaszol. Ismétli, hogy csak személy elleni akcióról van szó. Ha a rendőrség mulasztott, az más forum elé tartozik. Kéri a választ tudomásul venni.

Dr. Hoványi Gyula: Az a főkérdés, hogy a leány hozzátartozóit értesítették-e?

Köszeghy József főmérnök kijelenti, hogy a villamos oszlopok elhelyezésének felügyeletével Lovass Zsigmond tb. főmérnök van megbízva, az ő felelősségére. Sok helyen már a jövő rendezés vonalába helyezik az oszlopot, ez tűnhet fel. A helyt álló panaszokat orvosolni fogják.

Halász Lajos a főkapitány ellen erősen kikelt. Majd leszáll arról a lóról. Talál módot, hogy alkalomadtán feleletre kényszerítse.

Müller Salamon emelkedett hangulatban, vedjes érzelmek között összevissza beszélt személyes kérdés címén. A főkapitányt akarta védeni, de ebben nem volt köszönet.

Dr. Friedländer Sámuel: tudomásul veszi a főkapitány választát, hogy nem nyilatkozik, s hogy a rendőrséget nagyon jónak, a lapokat nagyon rosszaknak s őt még rosszabbnak tartja.

Ezután az interpellációkra adott válaszokat tudomásul vették, a polgármester havi jelentésével együtt.

A közigazgatási bizottság jelentését az 1902. évről — tudomásul vették.

A belügyminiszter a katonai beszállásról szóló szabályrendeletet jóváhagyta. — Tudomásul vették s foganatosítás végett kiadták a katonatűgyosztálynak. A szabályzatban megjelölt bizottságba: Mihely Adolf, Kaczián Károly, Schütz Albert és Papp György választattak.

Az új városháza butorai.

Az új városháza butorberendezését Tóth József pótajánlatában az I. oszt. butorokra az egységáron, a II. oszt., festett butorokra pedig 8% engedmény mellett hajlandó elvállalni. A közgyűlés azonban, inkább bizalmi indokból mindkét osztályu butorok elkészítését az egységáron mellett Tarsoly és Szőke helybeli asztalosoknak adta ki. A belügyminiszter azonban a közgyűlés határozatának megváltoztatásával elrendelte, hogy a butorok elkészítésére Tóth József asztalossal kösse meg a város a szerződést.

Az előterjesztést elfogadták.

A társörvényhatóságok átiratai.

Csanád vármegye közönsége a közigazgatási előadói szervezet megváltoztatása iránt a földművelésügyi m. kir. miniszterhez intézett feliratát pártolják.

Pozsony vármegye közönségének a magyar országgyűlés képviselőházához intézett feliratát a nem magyar nyelvű czégtáblák és feliratok megadóztatása iránt, szintén pártolja a közgyűlés.

Pozsony vármegye közönségének a magyar országgyűlés képviselőházához intézett feliratát azonban a vasárnapi munkaszüneti törvény revíziója iránt egyszerűen tudomásul vették.

Fejér vármegye közönségének a magyar országgyűlés képviselőházához intézett feliratát az elmebeteg elhelyezéséhez szükséges állami gyógyintézet felállításáért pártolják.

Arad város közönségének a magyar országgyűlés képviselőházához intézett feliratát a házadóra vonatkozó 1868. évi XXII. t.-cz., 1876. évi XXIII. és az 1896. évi XXIII. t.-cz. módosítása iránt pártolja a közgyűlés.

Kassa sz. kir. város közönségének a m. kir. pénzügyminiszterhez intézett feliratát a nyilvános zálogüzletekben 30 koronát meg nem haladó zálogkölcsonök bélyegmentessége iránt Mihely Adolf indítványára akként pártolják, hogy felir a város a kamatok egyöntetű megállapítása és leszállítása iránt.

Budapest székesfőváros közönségének az állami tanítók fizetésének rendezése iránt a magyar orsz. képviselőházhoz intézett felirata felett napirendre tértek, mivel a fizetésrendezésről szóló törvényjavaslat már a törvényhozás előtt van, s ebben az állami tanítókról is szondoskodnak.

Nagy Józsefné, Repkő István és Somlyai Jenőné köztér átengedési ügyét névszerinti szavazással elfogadták.

A nagyvárad orth. izr. hitközség az általa iskolai czélokra vásárolt telek vételárának elengedését kérte. A jövő havi gyűlésre tűzték ki.

Mucsi István és Sas Ede köztérvételi ügyét kitérték a jövő havi közgyűlésre.

Ländler Ferencz a holdvilág-utcza Olteanu-féle nagy kertet házhelyektől akarja felszítani s egy új utcát nyitni a telep közepén. A városi tanács a kérelem teljesítését javasolja azzal, hogy a város az új utcát, — amelynek gyalogjárójához Ländler ingyen adja a műkövet, — vízvezetékekkel, világítással látja el a város és a kocsit utat megkavicsoltatja. Köteles azonban Ländler a leendő új utca mögött Szacsvey-utcza levő s az új utcát elzáró telket megvenni, mert zsák-utcza nem enged a város. — Kitérték a jövő havi gyűlésre.

Az ásványvíz megadóztatása.

Nagyvárad városa a folyó év július 1-én a szikvizadót házikézelésbe veszi. A szabályrendelet elkészítése alkalmával az az eszme merült föl, hogy egyidejűleg az ásványvizet is megadóztassák. Az eredeti 3 és 6 filléres adóteteleket elejtették, mert a kereskedők oda nyilatkoztak, hogy a kivitt ásványvizet adójának visszatérítése mellőztessék, mert sok zaklatással jár s inkább tüvegenként 2 filléres adóttétel állapíttassék meg, tekintet nélkül az tüvegek nagyságára. — A szódavízre az új szabályrendelet a régi 2, illetve 4 filléres adóttételt állapítja meg. A tanács javasolja a szabályrendelet-tervezet elfogadását.

Rimler Károly polgármester felvilágosításul megjegyzi, hogy utólag két nagyobb kereskedő visszavonta előbbi nyilatkozatát s inkább a magasabb összegű adóttételt kéri, a kivitt ásványvizet után befizetett adók visszatérítésével. A polgármester javasolja a betervezett szabályzat változatlan elfogadását. Egy év múlva, a tapasztalatok alapján esetleg elörlök az ásványvizet adóját.

Az előterjesztett szabályzatot vita nélkül elfogadták.

A vámkezelési szabályrendelet.

A tanács beterveztette a város vámkezelésére vonatkozó új szabályrendeletet. Ennek egyik lényegesebb pontja, hogy a vámok ezután nem lesznek a nyugdíj jogosultak között felvéve, hanem e helyett némi fizetésemelésben részesülnek. Evenkint a jutalékok felét visszatartja a város és öregség és betegség esetén kapják meg. A szabályrendelettel kapcsolatosan bejelenti a tanács, hogy a vámosok főfelügyeletét a pénzügyi tanácsnok hatásköréből a gazdasági tanácsnok kezébe utalta, aki ezen hivatalos időn teljesítendő munkájáért évi 1000 korona tiszteletdíjat kapna.

Szokolay Tamás azt panasolja, hogy csak a gyűlés előtti napon kapta meg a szabályrendeletet s azt nem tanulmányozhatta. Tűzzék ki a jövő havi gyűlésre.

Rimler Károly nem kifogásolja a szabályzat tárgyalásának elhalasztását, de kéri, hogy a vámosok felügyeletét már most utalják a gazdasági tanácsnok ügykörébe.

Szokolay Tamás ellenző és **Balogh Döme** pártoló felszólalása után polgármester felszólalása értelmében határoztak.

A tanács bejelenti, hogy a f. évben a rendelkezésre álló összegből Szilágyi Dezső- és Nagy Sándor-utcákat, továbbá a Nagypiac-téren a Kugler-házról a Széna-utczáig terjedő járdát betonnal burkoltatja ki. — Elfogadták.

Az új városház freskói.

A tanács előterjesztette, hogy az új városháza díszterme és a lépcsőházban történeti vonatkozású freskó képeket javasol az építésre felügyelő bizottság s e czélra 3600 korona megszavazását kéri. Bejelenti továbbá a tanács, hogy a városház tornyára a tervezett turul

helyett mivel az kivihetetlen, vitorladiszt alkalmazzanak.

Szokoly Tamás a toronyra vonatkozó előterjesztést elfogadja. A freskókra azonban nem szavazza meg az összeget, amíg nem látja s nem tudja, hogy azok történetiek-e s nem sértenek valakit.

Rimler Károly ismerteti az ügyet. A terem festésére 1400 koronát megszavaztak s a kivitel mikéntjével az építésre felügyelő bizottságot bízták meg. Rimanóczy akként óhajtotta, hogy ne egyszerű szobafestések, hanem értékes művek díszítsék a nagy termet és lépcsőházat. Lotz Károly erre első tanítványát: Udvardyt ajánlotta, aki bemutatott a lépcsőház részére két skizet. Az egyik legenda, Szent László király megdicsőülése, mikor koporsójával a kocsit Nagyvárad felé indult. A másik, mikor Szent László királyt a kereszties hadak fővezérüknek kéri fel. Ez utóbbit elejtették, mert dr. **Vucsics Gyula** t. biz. tag kijelentette, hogy történelmi falsum. Erre irtak a művésznek, aki most új skizet készít, de még nem mutatta be. A nagy terem menyezetére allegorikus képek jönnek.

Szokoly Tamás az előbbieket elfogadja, de ami még nem érkezett meg, nem.

Dr. Gyémánt Jenő előbb látni akarja a skizeket. Addig halasztást indítványoz.

Dr. Moskovits József elfogadja az előterjesztést, mert egy is lesz alkalom a skizeket megnézni. Ajánlaná azonban, hogy az egyik freskón a nagyvárad békekötés lenne.

A többség elfogadta a polgármester, illetve a tanács előterjesztését.

*

A központi villamos telepen a laképület emeletesre építését javasolja a szakbizottság véleménye alapján a tanács, mert így az igazgató a telepen nyer lakást s a lakbér összeg teljesen fedezi az építési költséget. Az üzem sokat nyer az által, ha az igazgató a telepen lakik.

Elfogadták az előterjesztést.

A szinigazgató tartozása.

Somogyi Károly szinigazgató még az elmúlt évről és a most folyó szezonnál fűtés és világításért 16,000 koronával tartozik a városnak. Az igazgató kérte, hogy a város szubvenzió gyanánt engedje el a fűtés és világítási költségeket. A tanács az elengedést ellenzi, a város pénzügyi viszonyai miatt; ellenben javasolja, hogy a 16,000 korona tartozás megfizetésére október 15-ig adjon haladékos Somogyinak a közgyűlés s egyidejűleg utasítsa a tanácsot, hogy a jövő évi költségvetés tárgyalása alkalmával tegyen javaslatot a szinigazgatónak adandó engedményekről.

Dr. Radó Ignác nagy elismeréssel szólott Somogyiról és társulatáról. A szubvenzió elől nem térhet ki a város, ha jó szintársulatot akar. A 16000 korona tartozás elengedését javasolja.

Szokoly Tamás azt óhajtja tudni, hogy mennyi a Somogyi vesztesége. Indítványozza, hogy ezt pontosan tudják meg s az elengedés kérdésében a szeptemberi közgyűlés határozzon. Addig hagyják függőben az ügyet.

Czeplédy Jeremiás, dr. **Gyémánt Jenő**, **Gábel Jakab** az összeg elengedése ellen, **Miskolczy Barna** pedig a Szokoly Tamás indítványa mellett szólalt fel.

A nagy többség elfogadta Szokoly Tamás indítványát.

Az idő előrehaladván, este fél 7 órakor a főispán a még függőben levő ügyek tárgyalását ma délutánra tűzte ki.

UJDONSAGOK.

TAJEKOZTATO.

Május 17. Szabómunkások majálisa a Karger-féle vendéglőben.

Máj. 20. A biharmegyei gazdasági egyesület közgyűlése.

Május 23. Jogász majálisa a Püspökfürdőben.

Nagyvárad-Püspökfürdő-Féliczfürdő.

	Személyvonat							
Nagyvárad áll.	7.33	9.50	—	—	4.44	—	—	8.58
Nagyvárad-Vásártér ind.	7.20	9.31	11.42	2.08	4.37	6.28	8.54	
V.-Velenceze >	7.34	9.47	11.58	2.24	4.53	6.44	9.10	
Rontó >	8.02	10.14	—	2.93	5.09	7.11	9.29	
Püspökfürdő >	8.07	10.19	—	2.44	5.14	7.14	9.34	
Féliczfürdő	8.24	10.37	—	2.58	5.31	7.18	9.51	

Féliczfürdő-Püspökfürdő-Nagyvárad.

	Személyvonat							
Féliczfürdő ind.	8.30	10.42	—	3.—	5.34	7.20	9.53	
Rontó >	8.37	10.49	—	3.05	5.41	7.25	10.00	
Püsp. fürdő ind.	8.48	11.00	—	3.11	5.51	7.31	—	
V.-Velenceze >	9.04	11.16	12.00	3.27	6.08	7.47	10.13	
Nagyvárad-Vásártér érk.	9.22	11.34	12.16	3.45	6.24	8.05	10.30	
N.-várad áll. érk.	—	11.27	—	—	6.18	—	10.23	

Az indulási és érkezési adatok közép-európai időre vonatkoznak. Az esteli 6 órától reggeli 5.50 perzig terjedő idő fekete számokkal van jelölve.

* A polgármesterek értekezlete. Magyarország törvényhatósági városainak polgármesterei hétfőn tartják meg országos értekezletüket Debreczenben. Így tehát, némely lapok ama híre, mintha az értekezlet a zavaros politikai viszonyok miatt elmaradna, téves. Az értekezleten az autonóm joggal felruházott városok vezérei életbevágó és a városok fejlődésére fontos kérdések felett fognak tanácskozni. Eddig huszan jelentették be részvételüket Kovács József debreczeni polgármesternél. Az értekezleten résztvevők vasárnap este érkeznek a budapesti gyorsvonattal Debreczenbe, melynek pályaudvarán a városi tanács fogadja őket. Este ismerkedés, másnap értekezlet és bankett a nagyerdei vígadóban. Nagyváradról **Rimler Károly** polgármester vesz részt a kongresszuson, ha azonban ő akadályozva lesz a megjelenésén, **Bordé Ferenc** főjegyző fogja helyettesíteni.

* Anyakönyvvezetői kinevezések. A belügyminiszter Biharvármegyében a mezőtelegi anyakönyvi kerületbe **Deutsch Armin** okleveles jegyzőt, az álmosdiba **Bakos Gyula** segédjegyzőt, a dragonyesdibe pedig **Herlo Aurél** jegyzőt irnokot anyakönyvvezető helyetteseké nevezte ki és **Deutsch Armin** és **Bakos Gyulát** a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

* Kedves nővér **Lujza**. Hosszu betegség s az utolsó pillanatok erős szenvedései után költözött el isteni jegyeséhez **Lujza** nővér. Artatlanabb, gyermekibb lelket képzelni sem lehet, mint az övé volt s ez tette olyan csodálatosan alkalmassá az elemi első osztály vezetésére. Egészen idegen környezetbe kerül a kis kényeztetett gyermek, mikor elemi iskolába kerül, de **Lujza** testvér keze alatt már másnap mind mosolygott, s mind fegyelmezve volt. Tanítással foglalkozóknak igazi élvezet volt az ő osztályába menni, a gyermekek feleleteit hallgatni, kiknek arczáról leragogyott, hogy jól érzik magukat. Legkeservesebb szenvedése az volt **Lujza** testvérnek, mikor kis tanítványaitól el kellett búcsúznia. Örökre szól a búcsu, egy éve, hogy hervadt lassan, feltartóztatatlannal. Tegnap kora hajnalban hirtelen fulladási roham vett erőt rajta. A mellette virrasztó testvér azonnal értesítette a főnöknőt és társait, kik

azonnal körül vették, csendesen imádkozva ágyánál. Hamar jött a második roham s az elgyötört test erősen szenvedett hevesen kapkodva levegő után. Jellemző, hogy e roham, elmulta után így szólott: Imádkozzanak testvérek, hogy ha megint ilyen roham jönne reám, ne kapkodjak úgy a kezeimmel, mert akkor félni fognak tőlem. Perczig se gondolt magára. Megnyugodott régen az Ur végzésében s vágyott Krisztussal egyesülni, kiért az egész világról lemondott. **Lujza** testvér családi néven **Ferenczy** **Ida** 1872. év máj. 15-én született, a Sz. Vinczéről nevezett kongregációba lépett 1890-ben, Nagyváradon működött 1891 óta, meg nem hálálható eredménnyel az elemi I-ső osztályban. Temetése ma, **május 15-én d. n. 4 órakor** lesz. Ave pia anima.

* Akik gróft várnak. Mesélik egy társaságban:

Van Váradon egy iskola és egy igazgató. Az iskolának nevezetessége az igazgatója, a ki mindenhez érteni akar, még a magyar-lengyel barátságának is ő volna a Kolumbusa, ahogy előadja. Egyébb nevezetessége nincs.

Az igazgató ur kieszelte egy szép napon, hogy ő magánkívül még egy nevezetességet hódít az iskolájára számára, ámbar ő maga is elég hódító. Több hódító azonban többet hódít. Hogy-hogy nem, de rávette **Tisza István** grótot, hogy szerencsétlenség iskoláját magas látogatásával.

Tisza megígérte s ki is tűzte a látogatást a múlt hét valamelyik napjára, a mikor a megyei szabadelvű párt értekezletére Nagyváradra jött.

Nosza volt aznap nagy izgalom az iskolában. A nebulók már egy héttel előbb készülődtek külsőleg és belsőleg; parádés ruhák, parádés fűrtök, parádés feleletek készítették elő a magas vendég tiszteletére. A nagy napon kifogástalanul kikéft kalappal ült az egész iskola; csak egy-egy hosszabb fűrtöt rengetett meg néha az izgalom...

Egyik tanterem ajtaján szerény kopogás hallatszott úgy 10 óra tájban. A tanító idegesen kiállott:

— Szabad no!

Egy elegánsan, de egyszerűen öltözött ur lépett be s udvariasan kérdezte:

— Hol beszélhetnék az igazgató urral?

A tanító végignézte:

— Azzal ugyan most nem beszélhet. Egy grótot várunk s akkor nem állunk szóba akárcikivel. Menjen dolgára haza s jöjjön holnap.

Az idegen mosolygott.

— Grótot? Es ki az a gróf?

— Gróf **Tisza István**! Remélem, csak hallott róla az ur is?

— Ugy néha. Mert hogy én vagyok gróf **Tisza István**...

Tableaux.

Igy mesélték egy társaságban; felelősséget érte legfeljebb **Tisza István** gróf vállaltat.

* Pályázat a honvéd hadapródiskolára. Nagyvárad város két hadapródiskolai alapítványára miniszteri utasítás értelmében most irták ki a pályázatot. E két alapítványi helyre Nagyvárad közönségét illeti az ajánlás joga. A hadapródiskola 1-ső évfolyamára a pályázati feltételek a következők:

1. A pályázó magyar állampolgársága és nagyváradai illetősége.

2. A pályázó testi alkalmassága a katonai nevelésre, a mi valamely honvéd, vagy közös hadseregbeli tényleges állományú orvos szabályszerűen kiállított véleményével igazolandó, ugyanezen bizonyítványban a himlőoltás is igazolható.

3. A megkívánt előismeretek, vagyis valamely középiskola (gymnásium, reál, vagy polgári iskola) négy alsó osztályának legalább elégséges eredménytel történet elvégzése igazolandó.

4. Kifogástalan erkölcsi viselet, mely az iskolai bizonyítványban esetleg hatósági erkölcsi bizonyítvánnyal igazolandó.

5. A betöltött legkisebb és tul nem haladott legmagasabb életkor, vagyis az elért 14-ik és tul nem haladott 16-ik életkor, mely folyó évi szeptember 1-re vonatkozik és keresztle-

véllel vagy születési bizonyítvánnyal igazolandó.

6. A kérvényben kifejezése annak, hogy a folyamodó az »Utasítás a pályázók felvételére nézve a honvéd nevelő és képző intézetekbe határozványait ismeri és a feltételeknek eleget fog tenni. A kellően felszerelt pályázati kérvényeket Nagyvárad város törvényhatósági bizottságához czimzetten folyó évi július hó 1-én napjának d. u. 5 órájáig a folyamodók alulírottához annál is inkább nyújtják be, mivel hiányosan felszerelt vagy későn érkező kérvények figyelembe vételni nem fognak.

Nagyvárad, 1903. május 6.

Rimler Károly,
polgármester.

† **Juhász Lajos.** Fialat munkás halt meg. Nem az élet nehéz küzdelméből ragadta ki a halál, hanem szerető szülők karjaiból, egy feltűnően intelligens apa és ritka gyöngédségű jó anya dajkáló karjaiból. Idegent is meghatott az a gyöngéd szeretet, melylyel ezt a jó fiut ápolták éjjel-nappal 10 hét óta. A Legényegyletnek volt hű tagja, melynek egyetlen gyűléséről sem maradt el, kirándulásaiban jó kedvvel vett részt s általános szeretet vette körül. Vasárnap délután az egylet tisztikara az igazgatóval együtt meglátogatta a súlyos beteget, hétfőn végezte szent gyórcsát és áldozását az igazgatónak, kit római útja után látni óhajtott. Halálában, úgy mint életében szelid, türelmes volt. Nem sokat élt, 17 éves volt, de korrekt ifjú, kinek emléke szeretettel lesz koszorúzva minden ismerője előtt. A jó szülők bánatában való részvétel és a végtisztesség megadása céljából a legényegylet testületileg vesz részt ma délután 3 órakor a temetésen, dalárdájával együtt. Csendes pihenést adjon hosszú szenvedése után az Ur, gondos jó szüleit pedig vigasztalja a minden oldalról megnyilatkozó őszinte részvét.

* **Két tejes asszonyról.** Két szőlősi asszony tegnap reggel egy-egy természetes kannával tejet hozott be árusítani a nagyvárad piaczra.

Korán reggel kelvén, félálmosan indultak meg a föltört mezei uton. A két asszony gömbölyű természetű lévén, korán elfáradtak s megpihentek. Egyszer oda veti Erzsók néni társának:

— Hallja-e Katieza lelkem, ugyis eladni visszük a tejet, nem adna el nekem belőle 4 krajczár árát?

— Miért ne lelkem, csodálkozok a megszólított s kimért Erzsók néninek négy krajczár árát.

Ismét felülkerekedtek, meg lepihentek. Ekkor meg a Kati néni kért Erzsók asszonytól négy krajczár árát.

Meglehető hosszú az ut Szőlőstől Várad piaczáig, pláne oly hájas nénieknek, de még hosszabb, ha az utas lépéseit pihenéssel méri.

A kölesönös vásárlások e közben mind sűrűben ismétlődtek, úgy, hogy mire Várad piaczán letelepedni akartak tejet árulni, üresen álltak kannáik, csupán a négy krajczár vándorolt egyik asszonytól a másikhoz s onnét újból vissza.

A két szőlősi néni csak nézett egymásra s nem tudták megérteni, hogy mikép történhetik az, hogy tejük sincs, pénzük sincs, mikor pedig a tejet eladták — egymásnak. Mert ha egymásnak is, az szerintök nem változtatott a vásáron.

* **Három betörés a szőlőhegyen.** Elmúlt éjszaka a várad szőlőhegyen betörők jártak, kik három helyen is garázdálkodtak. **Knapp Sándor**-féle szőlő borházát és pinczét feltörték és onnét 5 üveg bort loptak; ugyancsak feltörték **Hillinger Fülöp** szőlőjében a borházat, azonban ott elvihetőt nem találtak; végül **Dr. Kornstein Lajos** pajtájába törtek be és innét 5 párnát, egy dunyhát és nagyobb mennyiségű női fehérneműt vittek el. Az előbbeni két helyen csak a vinczellér volt a szőlőben, s így a betörők zavartalanul garázdálkodhattak. A Kornstein-féle szőlőben azonban a kün lakó család felriadt a zajra, lármát ütött és így me-

nektlésre készítette a három betörőt. A rendőrség a nyomozást folyamatba tette. Az eset világos bizonyítéka annak, hogy a szőlőkben levő nyaralók benépesítésével a különféle rovtott multu egyének garázdálkodása is kezdetét vette, miért is hova-tovább beigazolódik annak szüksége, hogy a hegyi kerület lakóinak élet- és vagyon-biztonságára rendőrség ügyeljen fel. A czirkáló lovas rendőr őrzésnek jutna ezen szerep. Ugy értesülünk egyébiránt, hogy a hegyi választmány sürgős indítványban fogja szorgalmazni az annyira szükséges lovas rendőr intézmény létesítését.

* **Kóbor iskolás fiuk.** Lapunk tegnapi számában megírtuk, hogy három iskolás fiu, névszerint Gál Márton, Kományi Dezső és Hornung Antal világgá ment. Azonban szökésük híre megelőzte vándorlásukat. Ugyanis tegnap délelőtt a drágcsékei állomásfőnökhöz értesítés érkezett, hogy a 3 fiut Magyar-Cséke és Drágcséke közt látták az uton. Az állomásfőnök intézkedett, hogy a három kóbor fiut kellő fedezett mellett Nagyváradon lakó szüleikhez kísérjék.

IRODALOM.

Király-dal.

Fenyves koszoruzta bérczes Kárpátoktól
Zugó Adriáig
Fényes palotáknak ragyogó termétől
Le a kiskunyhóig
Milliók serege áldó szeretettel
Sző téged imába
Gondviselő atyánk; Magyarország dicső
Koronás királya!

Ősi dicsőséged hatalmad világot
Hány *Dalnok* megírta!
Rólad zeng éneket a kalászos rónán
Daloló pacsirta!
Édes szép hazámnak magyar lakta földjén
Hol honfi szív dobban,
Hősök templomában neked áldoz a szív
Szálló hozsannában!

Oh ha azt az egy szót ki tudnók mondani,
Hogy mi vagy te nekünk?
Csillagatlan éjben, sötét éjszakában
Tündöklő vezérünk!
Mint a ragyogó nap magasban fürödve
Órködsz e hon felett.
Áldó sugárral bekét hintve széjjel,
Reményt, szeretetet!

Oh, mi szép is vagy te nemes királyhűség!
Szent hazaszeretet!
Amely vért ontva bámulatra méltót,
Csodákat teremtet!
Oh, de szép is vagy te magasan lobogva
Milliók szívében!
Tündöklő fényt szórva, lil'jontként sugárzó
Hótszta színeiben!

Felséges királyunk, szent hazánknak őre,
Hű fiad vagyunk!
Vészben és viharban, gyász, sötét időben
Tied szívünk, karunk!
S ha majd megharsan a harczi tárogató
Lelkesítő hangja,
Ha e kisdud földnek csatasíkra száll majd
Minden hű magyarja;

Ertetek megküzd majd király, haza, szent trón,
Ezer ezer ellen,
S ottküzdünk majd mi is a selymes zászlóknak
Hősi védelmében!
S hősi halált halva haldokló ajkunknak
Az lesz vég imája:
Aldjon meg az *Isten* magyarok hazája
Felséges királya!!!

Tima József.

Májusi irodalmi értesítő. A Lampel R. (Wedaner F. és Fiai) udv. könyvkereskedés Irodalmi értesítője, ez a hasznos havi szemle, a mely a könyvvásárló közönséget megbízhatóan tájékoztatja a magyar és a külföldi könyvpia-

érdemes új termékeiről, május havában a következő tartalommal jelent meg: A könyv társadalmi terjesztése. (Érdekes cikk egy feledebe került patríarchális régi magyar szokásról). A halottlátó asszony. Irta Tóth Béla. (Mutatvány a kiváló író legközelebb megjelent könyvéből. A Spiritizmusról). Lapszemle. Kiadói jelentés. Kor zakujítás az elemi iskolai tanítás terén. (Dr. Göcz József új könyvei.) Az Uránia vidéki akciója. Fizikai laboratórium. Új tankönyvek szakjelentésekkel. Érdekes különféle rovat. Könyvesház (magyar és külföldi bibliográfia). Könyvrendelés. Zenemű újdonságok. A lap új számát is számos képmutatvány díszíti. Az *Irodalmi Értesítő* a czig kívánatra minden érdeklődőnek ingyen megküldi.

SZINHÁZ.

HETI MŰSOR.

Péntek: Bob herczeg.

Szombat: Bob herczeg.

A bőregér.

Szozer Ilonkát tavaly óta nem láttuk másutt, mint az igazgatóság beköszöntő jelentésében, a melyben a bájos szőke művész mint állandó vendég szerepelt. Az állandó vendégjárték leolvadt egyetlen egy vendégszereplésre, amely sok kedves emléket felújított, sok tapsot szerzett *Szozer* Ilonkának, de a mely azt is beigazolta, hogy van oka féltetni a budapestieknek *Szozer* Ilonkát a nagyváradivendégszereplésekről: itt u. i. legfeljebb ronthat erősen fejlődő művészetén.

Mert tehetsége még mindig fejlődik s egyre impozansabban bontogatja szárnyait. Hangja nyert erőben, iskolája több oldalavá vált, játéka pedig aenyi önálló, új színnel gazdagodott, a mennyi még az ő nagy tehetségétől se volt előre várható. Elragadóan kedves játékmódot sajátított el. Hogy csicsergő éneke elbűvölte a közönséget, hogy vége-hossza se volt a tapsoknak, ujrázásoknak, kihívásoknak, az emlitenünk se kell.

Igazán kár volt ezt az Istenadta művészetet néhány olyan partner kíséretében élvezni, a kik minden élvezetet tönkretettek s a kiknek káros hatásától méltán féltik *Szozer* Ilonkát. Tanuik voltunk megdöbbentő hangicsálásoknak. Első sorban a zenekar biczegett többször az ének mögött; a vendégművésznővel aligha próbáltak becsületesen össze, pedig a mi jámbor polgári muzsikuskainkkal bőséggben keli a próba. Kinosan komikus volt *Sziklai* hangicsálása. Frank pompás szerepében már játéka is silány volt nekünk, kik ezt a szerepet Nyáraitól láttuk: mikor beszélni kezdett, kellemetlen kiejtése mosolyt keltett, de mikor énekre nyitak ajkai, akkor aztán kitört a zajos derűltség. Hang nélkül és ilyen félremagyarázhatlan kiejtéssel énekelni — ehhez a kísérlethez saját tehetségének tökéletes félreismerése és sok bátorság kell. Csekély hanggal, de legalább nem babérokra vágyva énekelt *Deési* (Falke), a kinek a beugrást, és *Agnelly* Irén, a kinek csinos babaarcát vették enyhítő körülményül.

Nem remekelt énekekkel, de különösen tekintve a beugrást, igen jól játszotta *Szathmáry* Eisenstein szerepét. Több helyen eredeti ölteivel a lehető legjobb színvonalon tartotta az előadást. Ének dolgában nem is akadt *Szozer* Ilonkának más megfelelő partnere, mint *Ruzsinszky* Ilona és *Békefi* Lajos. Előbbi hatalmas szopránjával szinte versenyzett *Szozer* Ilonkával; persze biztonság és iskola dolgában messzire maradt tőle, bár erőben felülhaladta;

Békefi pedig eddigi félsikerei és egész balsikerei után egészen meglepett, olyan szépen énekel s otthoniasan játszott. Így folytassa tovább is.

Béreczi a fogházör szerepében régi kitérő alakítását mutatta be ismét.

Természetes, hogy a ház egészen megtelt közönséggel. *Dr. K. A.*

Bob herczeg. A bob herczeg hamarabb jubilál, mint jelentették volt. A *Csepürágók* előadása ma estéről elmarad s helyette a **Bob herczeg** kerül színpadra, mely iránt állandó és nagy még mindig az érdeklődés. Ilyenformán szombaton éri el tizenegy nap alatt tizedik előadását a Bob herczeg.

Szozer Ilonka ünneplése. A gödrös állu, aranyhaju divát, a kit sok meleg ováció emléke fűzhet Nagyváradhoz, tegnap ismét lelkesen ünneplte az ifjuság. Több százra menő közönség várta a csalogányszavu primadonnát a szinpad feljárdónál s harsogó éljenzéssel kísérte a Rimanóczy szállodai lakásáig. Az erkély előtt perczekig tombolt az ifjuság, mire megjelent az erkély félhomályában **Szozer Ilonka** s virágot szórt a közönség közé. Az ifjuság hallani akarta a divát, mire **Szozer Ilonka** sajnálatát fejezte ki, hogy csak egy estére jöhetett, s úgy folytatta:

— De megígérem, ha szívesen látnak, hogy a jövő szezomban többször meglátogatom a váradit édes közönséget.

Erre perczekig tombolt az ifjuság, míg a diva szétszórtá köztük virágait s boldog volt, aki összetaposott lábakkal is egy szál virághoz juthatott.

A Csepürágók elmarad. A mai pénteki estéről elmarad a *Csepürágók* előadása, mivel az egyik főszereplő, Horváth Kálmán teljesen berekedt. Valószínűleg vasárnap este látjuk viszont a kedves és nagyon népszerű operettet az új énekes társulat fölújításában.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 283.

Ma pénteken, 1903. május 15-én:

BOB HERCZEG.

Operette.

S Z E M É L Y E K.

A királynő	— — — —	T. Pogány Janka
György herczeg, a fia (Bob herczeg)	— — — —	Haller Irma
Victória, herczegnő	— — — —	Agnelly Irén
Lord Lancaster, gárda kapitány	— — — —	Békefi Lajos
Pomponius, a herczeg nevelője	— — — —	Béreczi Gyula
Hopmester	— — — —	Szathmáry Árpád
Tom bátya	— — — —	Perényi József
Plumpudding, borbély	— — — —	Horváth Kálmán
Annie, Tom leánya	— — — —	Parlagi Kornélia
Testőrhadnagy	— — — —	Deésy Alfréd
Táncmester	— — — —	Sziklai Mik'ós

HELYARAK: Nagypáholy 7 főtiszt és első emeleti páholy 6 frt. Másodemeleti páholy 4 forint. Zsolye 1 frt 50 kr. Körzék 1 frt 20 kr., Támlászkák, 1 frt. Erkélyülés 1-ső sor 60 kr., közép 2-ik sor 50 kr. Erkélyülés oldal 2-ik sor 40 kr. II. emeleti zártzék 30 kr. Földszinti állóhely 50 kr., Diák és katonajegy a földszintre 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Egy szinlap 10 kr.

Jegyek előre válthatók a színház jobb oldalán, a bérházzal szemben, d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás 7 órakor.

A holnapi előadásra jegyek már d. u. 3. órától előre válthatók.

Kezdeté fél 8 órakor, vége 10 órakor.

Holnap szombaton, május 16-án.

Bob herczeg.

Operette.

S P O R T.

Vívó-akadémia és atletikai verseny Kolozsvárott.

A kolozsvári m. kir. Ferencz József tud. egyetem tornázó és vívóintézete f. hó 21-én (áldozócsütörtökön) d. u. 3 órakor a kolozsvári lövölde nagytermében *vívó-akadémiát* fog rendezni. Pünkösd vasárnapján május 31-én torna és *atletikai versenyeket*. Május 17-én, 24-én és június 1-én *football mérkőzéseket*. Versenydíjak arany, ezüst és bronz érmek, valamint értékes serlegek. Jelentkezéseket elfogad Nagybudafalvi **Vermes Lajos** egyetemi tornatanár (Kolozsvár-Egyetem).

A vívó akadémia legkimagaslóbb része a hölgyek vívó-versenye és a vívásmesterek mérkőzése lesz. Báró **Chappon** Samu okleveles tornatanár és vívómester mint kihívó fog szerepelni Eddig **Kukinczey Árpád** (Veszprém), **Agrinsa Julián** (Ujvidék), **Négyesy Szepessy László** (Budapest), **Benedek Gyula** (Debreczen), **Tóth Ferencz** (Déva) fogják vívómesteri okleveleiket megvédeni és megújítani.

Kiváló tisztelettel
N. Vermes Lajos,
e. t. t.

NYILTTER.

Szabott árak!

China-ezüst gyári raktár

Nagyvárad, Bémer-tér.

Ajánlja a most érkezett, 1903. évi mintákban dusan felszerelt raktárát, u. m. étszerek, asztalterítékek, gyertya- és karos gyertyatartók, tálcák, asztal- és gyümölcsállványok, disztárgyak művészies kivitelben. Nászajándékok verseny és jubileumra alkalmi tárgyak stb. Vendéglő-, szálloda- és kávéházberendezések a legszolidabb kivitelben.

Angol és francia china-ezüst
GYÜRÜK egyedüli elarusítója Bi-
har-, Hajdumegye és Erdély ré-
szére nagyban és kicsinyben.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

TAVIRATOK.

Udvari bál.

Budapest, máj. 14. (Saját tud. táv.) Politikai körökben élénk várakozással néztek a mai udvari bál elé, mert politikai nyilatkozatot vártak a királytól. Ez nem történt meg, noha a király hosszasan beszélgetett **Szell Kálmán** miniszterelnökkel, **Pitreich** közös hadügyminiszterrel, **Fejérváry** Dezső báróval, **Héderváry** horvát bánval, **Császka** érsekkel, **Csáky** Albinnal, **Andrássy** grófokkal és **Szapáry** grófokkal, végül **Perczel** Dezsővel.

Cercle alkalmával számos főuri hölgyet is megszólított a király, majd **Lobkovitz** herczeggel sokáig beszélgetett.

A mai udvari bál szokatlanul késő éjfélentul eltart.

A trónörökös Budapesten.

Budapest, május 14. (Saját tud. táv.) **Ferencz Ferdinánd** trónörökös a mai udvari bálra Budapestre érkezett.

Uj magyar biboros.

Budapest, május 14. (Saját tud. táv.) Megbízható forrásból szerzett értesülés szerint arról tudósítanak Budapestről, hogy a június 15-iki római consistoriumon a pápa **Samassa** érseket nevezi ki biborossá.

A képviselőházból.

Budapest, május 14. (Saját tud. táv.) **Tomasics** a horvát zavargások magyarizációját három okban találja. Első ok, hogy a máv. tisztviselői nem tartják be a magyar-horvát kiegyezést, melynek értelmében a horvát nyelv hivatalos s ennek daczára a máv. tisztviselői tüntetően nem beszélnek és nem is tudnak horvátul. Második ok, hogy a magyar sajtó kiméletlenül és durván támadja a horvát bánt, amely piszkolódásokat a horvát lapok átvesznek s ez szítja a nép gyűlöletét. A harmadik ok pedig az, hogy a horvátok ki akarják használni a magyar zavaros politikai helyzetet s tudva, hogy most könnyebben keresztülvihető, engedményeket akarnak kicsikarni. A beszéd vége az ellenzéken zajos ellentmondásokkal találkozott.

Tisza István gróf ezáfolata.

Budapest, máj. 14. (Saj. tud. táv.) A Magyar Nemzet holnapi számában **Tisza István** megczáfolja a Magyarország azt a híresztelését, hogy **Szell Kálmán** miniszterelnökkel szemben oly éles nézeteltérése merült volna föl, hogy semmiat kilépne a szabadelvű pártból. A valóság csupán az, hogy a Feilitsch ügyben ő a pártfegyelem és a szólásszabadsággal megegyezhető intézkedést kívánt, s ez semmiféle nézeteltérésre okot nem adott. Egyébiránt mint tudósítónk jelenti, **Szell Kálmán** ma **Tisza István** gróffal szívélyesen beszélgetett a parlamentben s ebből azt következtetik, hogy a **Tisza István** gróf kilépésének híre alaptalan.

Munkáslázadás.

Budapest, május 14. (Saj. tud. táv.) Arad megye **Almás** nevű pusztáján a munkások föllázadtak **Takács** György uradalmi ispán ellen. **Takács** a támadókra revolvert rántott s a tömeg közé lőtt. Ketten megsebesültek. Erre a felbőszült tömeg az ispánra vetette magát s félholtra verte. Az ispán segítségére siető gazdasági irnokok látva a nagy veszélyt, elmenekültek.

Hírek a Balkánról.

Konstantinápoly, máj. 14. A porta és a Dette Publique közt felmerült vitás kérdések elintézésére kinevezett választott bíróság holnap befejezi a tárgyalásokat és azután tanácskozni fog és meghozza az ítéletet. A legutóbbi kölcsönegyesítési tárgyalásoknál a nagyvezír megkísérelte, hogy az ottomán bank új feltételeit ellenezze. Most hír szerint újabb közlekedés történt. (M. T. I.)

000 REGÉNY CSARNOK. 000

Tüzel-vassal.

Írta: Sienkiewicz Henrik. 259

Tiszta volt az éjszaka. Wolodyjovski elmerül a gondolataiba, Sagloba pedig a nagy rémtület fáradalmait pihente ki. Később szólt csak meg:

— Bohun most megfizetett volna Rzendzian-nak is, ha a kezé közé került!

— Meséld el neki a jó ujságot, hadd ijedjen meg a ficzko egy kicsit. Addig majd én megyek a hercegnő mellé, — felelte a kis lovag.

— Jó! Hahó! Rzendzian!

— Parancsol a lovag ur? — kérdezte a legény és visszatartotta a lovát.

Sagloba melléje lovagolt, de egy ideig hallgatott, míg csak Wolodyjovski a hercegnővel annyira előre nem jutott, hogy nem hallhatták a beszédjét. Akkor így szólt:

— Tudod, mi történt?

— Nem! Nem tudom.

— Rogowski Bohun szabadon bocsájtotta Most láttam Ploskirowban!

— Ploskirowban? Most?

— Most. Hát nem esel ki a nyeregből?

A holdfény megvilágította a legény pufók arcát, de Sagloba nem látott rajta ijedséget. Legnagyobb bámulatára csak annak az állati dühnek a kifejezését látta, amelyet már akkor is észrevett, mikor Rzendzian Horpynát megölte.

— Nem félsz Bohuntól? — kérdezte.

— Uram! — felelt a legény, — ha Rogowski szabadon bocsájtotta, nekem újra föl kell őt keresnem, hogy megbosszuljam magam rajta. Nem állok el a bosszútól, amelyet megfogadtam — és ha most nem volna velünk a hercegnő, rögtön a nyomába erednék, hogy igazságot szerezzek rajta.

— Szavamra mondom, szeretem, hogy ez a legényke nem türi az igazságtalanságot.

Ezzel megsarkantyuzva a lovát, előre ugrott a hercegnőhöz és Wolodyjovskihoz. Vagy egy órai lovaglás után átkeltek a Medwedokán és belovagoltak az erdőbe, amely a folyó partján mint sötét fal húzódott végig.

— Ezt a vidéket már jól ismerem, — szölt Sagloba. — Az erdő nemsokára véget ér és mögötte vagy negyedmérföldnyire tisztás van, amelyet a Csaray-Ostrow felé vezető országút szel át. Aztán újra sűrű erdő jön Macsinig. Adja az Isten, hogy Macsinban már lengyel csapatokat találjunk!

— Itt az ideje, hogy szabaduljunk! — mormogta Wolodyjovski.

Egy ideig ismét szólanul haladtak a holdfényben ragyogó országúton.

— Két farkas szaladt keresztül előttünk! — szölt hirtelen Helena.

— Láttam! — szölt Wolodyjovski. Ni, itt a harmadik!

Tényleg egy fekete árnyék suhant át az uton mintegy száz lépésnyire a lovak előtt.

— Nézd a negyedik! kiáltotta a hercegnő.

— Nem, ez őz volt; nézd, kettő, három! — Az őrdögbe! — kiáltotta Sagloba. — Az őzek kergetik a farkasokat! Ugy látszik, hogy a világ fejtetőre áll.

— Menjünk gyorsabban! — szölt Wolodyjovski nyugtalanul. — Rzendzian! menj előre a hercegnővel!

Megsarkantyuzták a lovaikat; futásközben aztán Sagloba Wolodyjovski feléhez hajolt:

— Mihály, mi történt? kérdezte.

— Nagy baj van! — felelt a kis lovag.

— Látod, a vadak felriadnak nyugvóhelyükről és menekülnek.

— Hát mit jelent ez?

— Azt jelenti, hogy megijesztették őket.

— Kik?

— Fegyveres emberek! Vagy kozákok, vagy tatárok vonulnak jobbról errefelé.

— Hátha a miéink?

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Nagyváradai hetivásár.

Vásári árjegyzék a nagyváradai piacon 1903. május hó 12-ik napján tartott vásárban eladott termésktmények és élelmi szereknek.

Tiszta buza 14.40--14.—. Kétszeres buza 12.60--12.20. Rozs 12.40--12.—. Arpa 12.—. 11.20 Zab 12.20--11.60. Tengeri 12.40--12.—. Borsó 38.—. Lencse 40.—. Bab 23.—. Köleskása 25.—. Burgonya 6.60. 100 kiló lángliszt 25.20. Zsemlyeliszt 24.80. Fehér kenyér liszt 24.40. Barna kenyér liszt 21.60. Széna fuvarral 4.80. Szózt szalonna 164.—. 6 kiló zsup-szalma —20. 150 dkr. alom-szalma —12. 1 köbméter bükffa 6.50. Tölgyfa 6.—. Cserfa 6.70. 1 kiló marhahus —96. 1 kiló öntött gyertya —80. 1 kiló lámpaolaj —78. 1 liter ó-bor 1.—. 1 liter uj-bor —68. Pálinka —72. Szilvapálinka 1.60. Szesz 2.—. 1 méterm. kőszó 21.50. 1 mm. nyers faggyu 48.—. 1 mm. olvasztott faggyu 68.—. 1 mm. szappan 48.—. 1 mm. birka gyapju —. 1 mm. magyar gyapju —. 1 hltr ó-bor 60.—. 1 hltr uj-bor 32.—. 1 mm. mész 1.40. 1 mm. kemény faszén 3.20. 1 mm. puha faszén 3.—. 1 mm. kendermag 22.—. 1 mm. köles 11.20. 1 mm. repce —. 1 mm. dió 52.—. 1 mm. mogyoró —. 1 mm. aszalt szilva 46.—. 1 kgr. savanyu káposzta 24.—. 1 kgr. szalonna 1.60. 1 kgr. sertés-hus 1.28. 1 kgr. juh-hus —88. 1 kgr. vereshagyma —17. 1 kgr. foghagyma —56. 1 kgr. bors 2.20. 1 kgr. paprika 3.60. 1 kgr. barna kenyér —20. 1 ltr kőolaj —44.

Marha ártáblázat 1902. május 12-ről.

1 pár I-ső rendű jármos ökör 620—720 kor. 1 pár II-od rendű jármos ökör 520—600 k. 1 pár III-ad rendű jármos ökör 240—500 k. 1 drb fejős tehén 100—250 k. 1 drb vágó ökör 250 kgr. 160—280 k. 1 drb vágó tehén 150 kgr. 130—180 k. 1 drb veres borju 24—46 k. 1 drb fél éves borju 38—68 k. 1 drb egy éves borju 46—62 k. 1 drb két éves borju 74—164 k. 1 drb hizott sertés 100 kgr.-ként 98—108 k. 1 pár fél éves sertés 36—46 k. 1 pár egy éves sertés 54—90 k. 1 pár két éves sertés 92—160 k. 1 drb igás ló 160—260 k. 1 pár ökörbőr 40—50 k. 1 pár tehénbőr 26—30 k. 1 pár borjubőr 10—20 k. 1 pár ióbőr 10—20 k.

Határidők.

	Budapest, május 14.
Buza ok óberre	7.86
Buza áprilisra	7.88
Tengeri	6.26
Rozs okt.	6.80
Zab ápr.	5.90
Káposzta, repce, aug.	11.90

Értéktőzsde

Budapest, május 14.

Osztrák hitel	688.50
Magyar hitel	749.50
Allamvasut	694.—
Rimamurányi	488.—
Magyar jelzálog	585.25
Salgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1902. május 13-én.

Magyar aranyjárdék 4%	121.25
Magyar koronajárdék	92.50
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4 1/2%	—
Magyarvasuti kölcsön ezüstben 2 1/2%	—
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	—
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	99.50
Italméresi jog megváltási kötvény	—
Horváth szlavonföldtehermentesítési kötvény	99.50
Magyar nyereséj-sorsjegy-kölcsön	203.—
Tiszaszabályozás és szegedi sorsjegyek-kölcsön	158.—
Osztrák járadék papirban	100.50
Osztrák járadék papirban	100.50
Osztrák járadék aranyban	121.50
Osztrák korona járadék	101.—
Osztrák államsorsjegyek	154.—
Osztrák magyar bank részvény	16.35
Magyar hitelbankrészvény	729.50
Osztrák hitelintézet részvény	684.—
Párisi vista	95.20
29 frankos arany (Napoleon'dor)	19.06
Németbirodalmi márka	117.03
Londoni vista	239.70
20 márkás arany	28.48

A szorokszótért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Meghívó.

A Szent László-nyomda részvénytársaság 1903 június hó 4-én, d. e. 11 órakor a Kath. Körben tartja

évi rendes közgyűlését,

melyre a t. részvényeseket ez uton hívja meg

az igazgatóság.

A gyűlés tárgyai:

1. Az 1902. év mérlege és az igazgatóság jelentése az tiszteletv. eredményéről.
2. A felügyelő-bizottság jelentése a mérleg vizsgálatáról.

JEGYZET: Az alapszabályok 18. §-a szerint a közgyűlésen érvényes határozathozatalra az alaptőke 1/3-ának (140) kell legalább tíz részvényes által képviseltnek lenni.

Fontos az érdekelteknek tudni,

hogy míg egyéb fajta keserűvizekből egy egész pohárral szükségeltetik,

addig hathatós már fél pohár

IGMÁNDI

KESERŰ-VIZ.

Mint kitünő étvágyat hozó természetes gyomortisztító és hashajtó. Amellett könnyen bevehető, mert ize nem émelygős, sós, hanem kellemes keserű.

Kapható mindenütt, úgy a forrástulajdonos:

SCHMIDTHAUER LAJOS gyógyszerésznél **KOMÁROMBAN,** üvege 60 fillér.

Minőségileg kértik össze nem tévesztetni más olcsóbb fajta keserűvizekkel s beszerzésnél határozottan SCHMIDTHAUER-féle Igmándi viz kérendő.

Kapható helyben minden gyógyszertár és fűszerkereskedésben. 288

Export Amerika és Angolországba.

Telefon 418.

Kerületi képviselő: **Biró József.**

Telefon 418.

Pártoljuk a helyi ipart!

Nagyvárad iparosaihoz és polgáraihoz!

Tisztelt iparos- és polgártársaim! Nagyváradon tetemes költséggel újjáalakítottam a már pusztulásnak indult **sörgyárat**. Felszereltem azt a mai kor igényeinek megfelelően. — Abban a helyzetben vagyok, hogy egy minden tekintetben megfelelő, **kellemes ízű, zamatos, erős és a legtöbb táperővel bíró**

sört

hozhatok forgalomba.

A gyár üzembe vételénél Nagyvárad iparosai és polgáraihoz helyeztem bizalmam. Ők tudják első sorban megítélni, hogy mit tesz az, ha egy olyan közszükségletet fedező cikket, mint a sör, évenként több mint egy millió korona vándorol idegen városokba, de a mi még ennél is rosszabb, idegen országokba!

Kötelességem felemlíteni, hogy a Nagyváradon elfogyasztott több mint **egy millió korona** sör értékének felénél több iparcikkék készítésére, beszerzésére és munkadíjak kifizetésére lesz fordítva. Tehát minden pohár idegenből származó sör elfogyasztása által saját iparunkat és munkásainkat károsítjuk meg indokolatlanul!

Sokat várok önöktől tisztelt iparos és polgártársaim! Saját érdekeiket mozdítják elő, ha mindenütt és minden alkalommal

NAGYVÁRADI SÖRT

fognak kérni. Palackjaim a gyár eredeti czimkéjével vannak ellátva. A sör pedig oly jó, hogy egyszeri megízeltetés elég arra, hogy állításom igaz voltáról bárkit is meggyőzzön.

Szives pártfogást kér

A Nagyvárad Sörfőzde és Jéggyár.

Telefonszám: 439.

Szőlőgazdasághoz *Raffia* (szőlőkötő-fonál), *rézgálicz*, *kénpor*, *ojtó pamut* a legolcsóbb árban.

ÉRTESÍTÉS Szabó és Hajnal

fűszer-, csemege-, bor-, ásványvíz, vadász- és lisztkereskedéséből

NAGYVÁRAD, FŐ-UTCZA,

(Dr. Grosz-ház)

a Széchenyi szállodával szemben.

Városi és vidéki telefon 251. sz.

Igen tisztelt vevőinknek szives tudomására adjuk, hogy a néha **Jakab Imre-féle B.-Püspöki** terméskörborait meggyettük s azokat az alább jegyzett árakban árusítjuk:

Jakab-féle (Bakator 1870. évi 1 l. 80 kr.
Muskotály 1870. évi 1 l. 80 kr.
Körösvölgyi 1900. saját termés 1 l. 40 kr.
Rislingi 1901. évi saját termés 1 l. 36 kr.
Körösvölgyi 1902. saját termés 1 l. 30 kr.)

Vidékre és a kik a fogyasztási adóra kiegyeztek, literenkint 8 krajczárral kevesebbet fizetnek.

Nagy választék mindennemű **csukorkák** és **csokoládékban**.

Helybeli megrendelések házhoz, vidéki megrendeléseket pedig a helybeli állomáshoz díjtalanul kiszállítjuk.

Tisztelettel 117

SZABÓ és HAJNAL.

Egyedüli lerakata (Olasziban) a hírneves *Weyrauch Chr. és Tsától* spirítusz szobapadló-lacknak kilója 1 frt.

Első nagyváradai gyári festékraktár!

Telefon 441.

GALLOVITS I.

Telefon 441.

NAGYVÁRAD, Nagy-Teleky-utcza 532. sz.,
saját ház.

Legolcsóbb festékáru bevásárlási forrás.

Ajánl

száraz és olajbatört festékeket,

firnisz, butor és koci-lackot.

Bronzok, szobafestő és mázoló ecsetek és meszelők

nagy raktára.

272

Különösen nagy raktár szoba-padló lackokban.

A legújabb találmányu **LINOLEUM padló-fénymázt** van szerencsém a m. t. közönség b. figyelmébe ajánlani, mely igen gyors száradásánál, fényességénél és tartósságánál fogva minden más padló-lackot fölülmul.

Kizárólagos kosárüzlet!

A közelgő tavaszra megérkeztek nagy mennyiségben különböző alaku kerti székek, kerti garnitúrák, utazó kosarak és mindenféle kosáráruk, melyeket eredeti gyári árakban árusítok.

Nagy választék GYERMEKKOCSIKBAN, különböző házi butorokban és alkalmas ajándéktárgyakban. **Olcsó, szabott árak!**

Szives pártfogást kér

OPPENHEIM F. VILMOS

KOSÁRÁRU KERESKEDÉSE

NAGYVÁRAD, Fő-utcza. (Barts-ház.)

Első nagyváradai zálogház.

NAGYVÁRAD, KOSSUTH-UTCZA 6. szám.

Pénzkölcsön 8°-ra.

Értékpapírokra és sorsjegyekre 8°-ra a legmagasabb előleget ad.

Már zálogban levő sorsjegyeket, vagy értékpapírokat kiváltunk és olcsóbb kamatra magasabb kölcsönt adunk és kívánatra napi árfolyamban azokat meg is vesszük.

Mindennemű ékszerekre, ipari és árucikkre a legkisebb összegtől a legmagasabbig legszolidabb feltételek mellett nyújt kölcsönt.

Visszafizetéseket a legkisebb részlettörlesztések mellett elfogadunk; ugyisintén vidéki megbízásokat is elfogadunk s azokat pontosan elintézzük.

Értékpapírok, sorsjegyek és ékszerek nagy tételeinél a legmesszebb menő kedvezmény biztosítatik.

Mindennemű ékszerek, arany láncok, arany órák, (különlegességek) gyűrűk s az ékszer szakba vágó mindenféle cikkek **legolcsóbb** bevásárlási forrása.

Diskrét kölcsön ügyletek elintézésére a kapu alatti külön bejáratnál külön terem áll rendelkezésre.

273.

Tisztelettel:

ELSŐ NAGYVÁRADI ZÁLOGHÁZ TULAJDONOSA:

KLEIN M. és FIA,

Nagyvárad, Kossuth-utcza 6. szám.

Legolcsóbb zálogház Nagyváradon.

Legolcsóbb zálogház Nagyváradon.